

strčení pro celé území republiky, která by mohla vůbec v jedno shrnouti všechny způsoby omezení nerušeného pobytu, jak o nich byla po stránce administrativní již z předu řeč sub I.

Literatura.

Pražák: „Rakouské právo správní — část zvl.“, 1906, str. 80 a násl.; Dominik: „Základy správ. práva — část zvl.“, 1922, str. 12; Dawy: „Rechtsarchiv des Burgenlandes“, sv. II., str. 41 a násl.; Mayrhofer: „Handbuch“, III.; Mischler-Ulbrich: „Staatswörterbuch“, IV.; Markus: „Ungarisches Verwaltungsrecht“, 1912, str. 280 a násl. O podrobné úpravě na Slovensku a v Podkarpatské Rusi viz Hons: „Unifikace hlaneckých předpisů“, Věstník min. vnitra, roč. IV., 1922; týž: „Postrk a policejní vyhoštění“, Právní obzor (příloha Věstník min. unifik.), roč. 1926, č. 7 a 8; týž: „Vypovídací právo obce“, ibid., roč. 1925, č. 4—6; Kloubek: „Obecní zřízení“, II. vyd. (1929) a judikatura tam k § 11 uvedená; Soušek: „Das Ausweisungsrecht der Gemeinde“, 1903.

Antonín Hons.

Odzbrojení

viz Spory mezinárodní.

Odznaky československého státu.

1. Pojem a význam st-ch o-ů. 2. Zákonná úprava. 3. Jméno státu, jeho barvy a vlajka. 4. Státní znaky. 5. Státní pečeť. 6. Užívání st-ch o-ů a jejich ochrana. Literatura.

1. Pojem a význam st-ch o-ů. St. o-y, k nimž patří hlavně státní barvy a vlajky, státní znaky a pečeti, slouží, jak tomu bylo zejména v dřívějších stoletích, tak i v nynější době k vnějšmu označení státu a užívají jich především státní úřady a soudy k označení budov a úředních místností, spisů atd.; hlavní význam mají při oficiálních příležitostech a ve styku mezinárodním, kde jsou takřka visitkou státu. St. o-y jsou proto symbolem státní moci a viditelným výrazem jeho svrchovanosti. Mimo to jest v nich často vyobrazen historický vývoj neb jsou v nich naznačeny alespoň vzpomínky na určité události, s čímž se spojují někdy též požadavky politické. Tím působí st. o-y na city obyvatelstva a vyzařují obyčejně určité citové hodnoty, které jsou tím větší, čím st. o-y — pokud jde o jejich zevní tvar — jsou způsobilější, aby byly pojítkem mezi různými vrstvami obyvatelstva a mohly připoutati k státu i živly citově vzdálenější. Pro tuto jejich funkci vytvořili někteří novější spisovatelé termín „integrační účinek státních symbolů“ (Smend).

Zcela všeobecně lze konstatovati, že nehledě k ryze praktickému významu st-ch o-ů, jejich symbolická cena, která v dřívější době, obzvláště v dobách monarchie a šlechty, byla velmi značná, jest nyní zřejmě na ústupu; ten zjev bylo možno zjistiti též v Čsl. republice a lze tím odůvodniti, proč st. o-y, proti nimž možno uplatniti kromě námitek z různých stran vznesených ještě některé jiné námitky historického a politického rázu, zůstaly ve veřejné diskusi skoro úplně stranou.

2. Zákonná úprava. Ze st-ch o-ů byl v Čsl. republice předem, a sice pouze prozatím, upraven jedině státní znak a to vlád. nař. č. 300/1919 Sb. tím, že dosavadní znak království Českého (stříbrný dvouocasý lev na červeném štítě) byl až do konečné úpravy prohlášen za znak státní. Mezitím zabýval se přípravnými pracemi pro definitivní řešení této otázky zvláštní poradní sbor, nazvaný „znaková komise“, v níž byli kromě zástupců zúčastněných ministerstev zastoupeni odborníci z oboru historie, heraldiky a později též umění. V souhlasu s touto komisí podala pak vláda revol. Nár. shrom. návrh zákona, kterým se stanoví vládní barvy a státní vlajka a jímž vláda se zmocňuje k dalšímu opatření v příčině vlajek, praporů a znaků (tisk 1773). Tento návrh byl vzhledem k tomu, že státní barvy byly mezitím stanoveny ústavou samou (§ 5 úst. list.), podstatně změněn (hlavně v tom směru, že státní znak byl zákonem podrobně nově upraven) a v tomto novém znění (tisk 2659) byl přijat jako zák. ze dne 30. III. 1920, č. 252 Sb., kterým se vydávají ustanovení o státní vlajce, státních znacích a státní pečeti; tisková chyba (v § 8 zák.) byla opravena vyhláškou min. vnitra č. 341/1920 Sb. Prováděcí nařízení, na něž zákon ohledně podrobností odkazuje, bylo vydáno vlád. nař. č. 512/1920 Sb. Mimo to obsahuje zák. č. 316/1920 Sb. (viz k tomu vlád. nař. č. 345/1920 Sb., č. 137/1922 Sb. a č. 102/1924 Sb.) ustanovení o vlajce lodí námořních; vlajka vojenských plavidel byla určena vlád. nař. č. 123/1930 Sb.

3. Jméno státu, jeho barvy a vlajka. Jméno státu zákonem není upraveno; užívá se obvykle výrazu „Československá republika“, užívaného též úst. list., mimo to opačně „Republika Československá“ (na státní pečeti) a „Stát Československý“ (na př. v nadpisu Sbírky zák. a nař.); v mezinárodním styku, zejména v mírových smlouvách, byl stát nazýván „Československo“ (La Tchéco-Slovaquie).